

Cum verificăm informațiile de pe internet? Elevii noștri învață să recunoască manipularea și dezinformarea

Autor: prof. Cristian Răducanu

Liceul Tehnologic "Dimitrie Gusti" a găzduit recent o activitate crucială pentru siguranța și educația elevilor noștri: o Lecție de democrație digitală. Sub coordonarea profesorului de istorie Cristian Răducanu, clasa a XI-a B a învățat să facă distincția între fapte istorice verificate și propaganda extremistă care circulă online.

Lecția a făcut parte din cursul „Istoria Evreilor. Holocaustul” și a fost organizată în cadrul inițiativei PRISMA Framework for Digital Democracy and Citizenship, co-finanțată de Comisia Europeană și implementată de Asociația GEYC. Obiectivul a fost clar: să le oferim elevilor instrumentele necesare pentru a combate manipularea online și distorsionarea istoriei prin mesaje antisemite și extremiste lipsite de argumentare.

De ce este o problemă distorsionarea istoriei?

Într-o lume în care știrile se răspândesc rapid pe rețelele sociale, este foarte ușor ca informații false să fie prezentate ca adevăruri. Mesajele extremiste

și antisemite, care neagă sau deformează fapte istorice confirmate, nu sunt doar minciuni, ci un pericol real pentru democrație. Acestea pot incita la ură, discriminare și ne pot face să uităm lecțiile importante ale istoriei.

Metoda CRAAP: Detectorul tău de minciuni

Punctul central al lecției a fost aplicarea unei metode simple, dar extrem de eficiente, pentru a evalua credibilitatea oricărei surse de pe internet. Elevii au învățat să își pună cinci întrebări cheie, grupate sub acronimul CRAAP:

1. **Currency (Actualitate):** Cât de recentă este informația? Este depășită sau revizuită?
2. **Relevance (Relevanță):** Informația se potrivește nevoilor mele? Este scrisă pentru publicul potrivit?
3. **Authority (Autoritate):** Cine este autorul sau organizația? Ce expertiză au pe acest subiect?
4. **Accuracy (Acuratețe):** De unde provin datele? Este informația susținută de dovezi și verificată de alți experți?

5. **Purpose (Scop):** Care este motivul existenței informației? Să informeze, să vândă, să distreze sau să convingă/manipuleze?

Ce au făcut elevii în timpul lecției?

Clasa a fost organizată folosind o metodă de lucru în grup (Mozaicul), unde fiecare grupă de elevi a devenit „expertă” într-o anumită sursă.

1. Analiză comparativă: Folosind un hub interactiv online pe platforma Base44, fiecare grupă a primit materiale diferite:

- Un material manipulator de pe internet: cum ar fi un blog cu teorii ale conspirației, un clip video care deformează adevărul despre Holocaust.
- Un fragment academic verificat: text academic (*peer-reviewed*), cu argumente și surse istorice verificate.

2. Aplicarea metodei: Elevii au aplicat chestionarul CRAAP pe ambele materiale. Au analizat cine este autorul, ce dovezi folosește, în ce scop a fost scris și dacă informația este corectă și actuală.

3. Demontarea dezinformării: Prin comparație, au înțeles rapid de ce materialele manipolatoare eșuează la testul CRAAP. Au identificat lipsa dovezilor, a autorilor credibili și scopul ascuns de a răspândi o ideologie toxică.

Cadru PRISMA: O inițiativă europeană pentru democrație digitală

Această lecție reprezintă prima etapă a inițiativei PRISMA Framework for Digital Democracy and Citizenship, un proiect transfrontalier finanțat de UE. Programul vizează împuternicirea cetățenilor prin laboratoare de democrație digitală și învățare transfrontalieră. La nivel local, activitatea este realizată în baza unui protocol de colaborare între liceul nostru și Asociația GEYC, fiind inclusă în calendarul PRISMA European Network.